

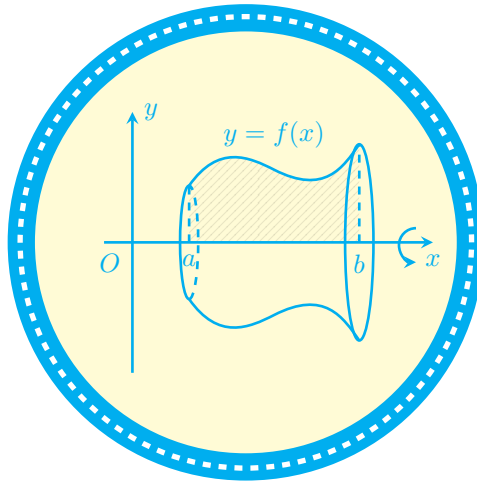
$$\log_a(x \cdot y) = \log_a x + \log_a y \quad (x > 0, y > 0)$$

$$S_{\text{mặt cầu}} = 4\pi r^2$$

CÔNG THỨC ÔN THI TNTHPT 2023

MÔN TOÁN 12

$$i^2 = -1$$

$$S = \int_a^b |f(x)| dx$$

Bảng đạo hàm cơ bản

$(k)' = 0$ với k là hằng số	$(x)' = 1$
$(k.x)' = k$ với k là hằng số	$(k.u)' = k.u'$ với k là hằng số
$(x^n)' = n.x^{n-1}$ với $n \in \mathbb{N}$ và $n \geq 2$	$(u^n)' = n.u^{n-1}.u'$ với $n \in \mathbb{N}$ và $n \geq 2$
$(\sqrt{x})' = \frac{1}{2\sqrt{x}}$	$(\sqrt{u})' = \frac{u'}{2\sqrt{u}}$
$(\sin x)' = \cos x$	$(\sin u)' = u' \cdot \cos u$
$(\cos x)' = -\sin x$	$(\cos u)' = -u' \cdot \sin u$
$(\tan x)' = 1 + \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x}$	$(\tan u)' = u' \cdot (1 + \tan^2 u) = \frac{u'}{\cos^2 u}$
$(\cot x)' = 1 + \cot^2 x = \frac{-1}{\sin^2 x}$	$(\cot u)' = u' \cdot (1 + \cot^2 u) = \frac{-u'}{\sin^2 u}$
$(a^x)' = a^x \cdot \ln a$ với $a > 0$ và $a \neq 1$	$(a^u)' = u' \cdot a^u \cdot \ln a$ với $a > 0$ và $a \neq 1$
$(\log_a x)' = \frac{1}{x \cdot \ln a}$ với $a > 0$ và $a \neq 1$	$(\log_a u)' = \frac{u'}{u \cdot \ln a}$ với $a > 0$ và $a \neq 1$

Bảng nguyên hàm cơ bản

$\int 0 dx = C$	$\int 1 dx = x + C$
$\int x^\alpha dx = \frac{x^{\alpha+1}}{\alpha+1} + C$ ($\alpha \neq -1$)	$\int (kx+b)^\alpha dx = \frac{(kx+b)^{\alpha+1}}{k(\alpha+1)} + C$ ($k \neq 0, \alpha \neq -1$)
$\int \frac{1}{x} dx = \ln x + C$	$\int \frac{1}{kx+b} dx = \frac{1}{k} \cdot \ln kx+b + C$ ($k \neq 0$)
$\int \sin x dx = -\cos x + C$	$\int \sin(kx+b) dx = -\frac{1}{k} \cdot \cos(kx+b) + C$ ($k \neq 0$)
$\int \cos x dx = \sin x + C$	$\int \cos(kx+b) dx = \frac{1}{k} \cdot \sin(kx+b) + C$ ($k \neq 0$)
$\int \frac{1}{\cos^2 x} dx = \tan x + C$	$\int \frac{1}{\cos^2(kx+b)} dx = \frac{1}{k} \cdot \tan(kx+b) + C$ ($k \neq 0$)
$\int \frac{1}{\sin^2 x} dx = -\cot x + C$	$\int \frac{1}{\sin^2(kx+b)} dx = -\frac{1}{k} \cdot \cot(kx+b) + C$ ($k \neq 0$)
$\int a^x dx = \frac{a^x}{\ln a} + C$ ($a > 0, a \neq 1$)	$\int a^{kx+b} dx = \frac{a^{kx+b}}{k \ln a} + C$ ($a > 0, a \neq 1, k \neq 0$)

Phần I. ĐẠI SỐ VÀ GIẢI TÍCH

Kênh YouTube: Quoc Bao Le

I. Tổ hợp - Xác suất

1. Hoán vị, tổ hợp, chỉnh hợp

Định nghĩa 1. Cho tập hợp A có n phần tử ($n \geq 1$). Ta nói mỗi cách sắp xếp thứ tự của n phần tử tập hợp A là một hoán vị của n phần tử này.

Định lí 1. Số các hoán vị của n phần tử được tính theo công thức:

$$P_n = n! = n \cdot (n-1) \cdot (n-2) \cdots 2 \cdot 1.$$

Định nghĩa 2. Cho tập hợp S gồm n phần tử ($n \geq 1$). Kết quả của việc lấy k phần tử khác nhau từ n phần tử của tập hợp S và sắp xếp chúng theo một thứ tự nào đó được gọi là một chỉnh hợp chập k của n phần tử đã cho.

Định lí 2. Số các chỉnh hợp chập k của n phần tử ($1 \leq k \leq n$) là:

$$A_n^k = n(n-1) \cdots (n-k+1) = \frac{n!}{(n-k)!}.$$

Định nghĩa 3. Cho tập hợp A có n ($n \geq 1$) phần tử và số nguyên k với $1 \leq k \leq n$. Mỗi tập con của A có k phần tử được gọi là một tổ hợp chập k của n phần tử.

Định lí 3. Số tổ hợp chập k của một tập hợp có n phần tử ($0 \leq k \leq n$) là

$$C_n^k = \frac{n!}{k!(n-k)!}.$$

⚠ Với $1 \leq k \leq n$, ta có $P_n = A_n^n$ và $C_n^k = \frac{A_n^k}{k!}$.

Tính chất 1. $C_n^k = C_n^{n-k}$ với $0 \leq k \leq n$.

Tính chất 2 (Công thức Pascal). $C_{n-1}^{k-1} + C_{n-1}^k = C_n^k$ với $1 \leq k < n$.

2. Công thức nhị thức Niu-tơn

$$(a+b)^n = C_n^0 a^n + C_n^1 a^{n-1} b + \cdots + C_n^k a^{n-k} b^k + \cdots + C_n^{n-1} a b^{n-1} + C_n^n b^n.$$

II. Cấp số cộng, cấp số nhân

1. Cấp số cộng (u_n)

$u_{n+1} = u_n + d$ với $n \in \mathbb{N}^*$ với d là công sai của cấp số cộng.

$$u_n = u_1 + (n-1)d \text{ với } n \geq 2 \text{ và } u_k = \frac{u_{k-1} + u_{k+1}}{2} \text{ với } k \geq 2.$$

Đặt $S_n = u_1 + u_2 + u_3 + \cdots + u_n$. Khi đó $S_n = \frac{n(u_1 + u_n)}{2} = nu_1 + \frac{n(n-1)}{2}d$.

III. Cấp số nhân (u_n)

$u_{n+1} = u_n \cdot q$, $n \in \mathbb{N}^*$ với q đó được gọi là công bội của cấp số nhân.

$$u_n = u_1 \cdot q^{n-1} \text{ với } n \geq 2 \text{ và } u_k^2 = u_{k-1} \cdot u_{k+1} \text{ với } k \geq 2.$$

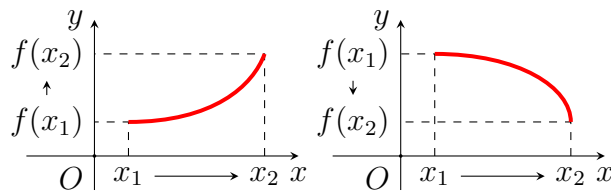
Đặt $S_n = u_1 + u_2 + \dots + u_n$. Khi đó $S_n = u_1 \cdot \frac{1 - q^n}{1 - q}$.

IV. Ứng dụng đạo hàm để khảo sát và vẽ đồ thị hàm số

1. Sự đồng biến, nghịch biến của hàm số

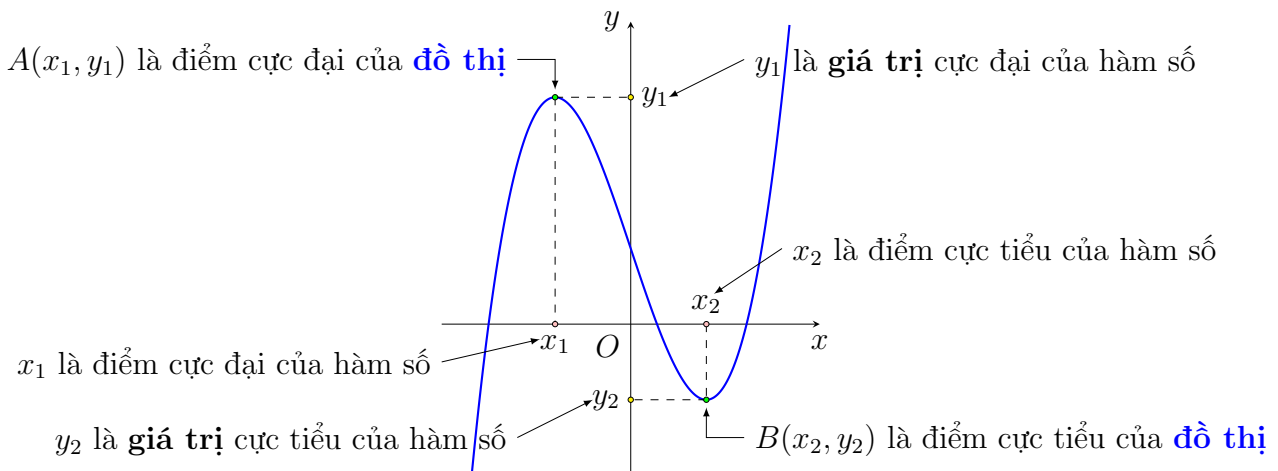
Cho hàm số $y = f(x)$ có đạo hàm trên khoảng $(a; b)$.

- $f'(x) > 0, \forall x \in (a; b)$, suy ra $f(x)$ **đồng biến** (tăng) trên khoảng $(a; b)$.
- $f'(x) < 0, \forall x \in (a; b)$, suy ra $f(x)$ **nghịch biến** (giảm) trên khoảng $(a; b)$.

Với $x_1 \in (a, b)$, $x_2 \in (a, b)$ và $x_1 < x_2$.

2. Cực trị và tiệm cận

- Hàm số $y = ax^3 + bx^2 + cx + d$ ($a \neq 0$).
Hàm số có hai điểm cực trị $\Leftrightarrow b^2 - 3ac > 0$.
Hàm số không có điểm cực trị $\Leftrightarrow b^2 - 3ac \leq 0$.
- Hàm số $y = ax^4 + bx^2 + c$ ($a \neq 0$).
Hàm số có ba điểm cực trị $\Leftrightarrow ba < 0$.
Hàm số có đúng một điểm cực trị $\Leftrightarrow ba \geq 0$.
- Hàm số $y = \frac{ax + b}{cx + d}$ ($c \neq 0, ad - cb \neq 0$) không có điểm cực trị
Đường thẳng $y = \frac{a}{c}$ là **tiệm cận ngang** của đồ thị hàm số.
Đường thẳng $x = -\frac{d}{c}$ là **tiệm cận đứng** của đồ thị hàm số.

3. Tương giao

Giả sử hàm số $y = f(x)$ có đồ thị là (C_1) và hàm số $y = g(x)$ có đồ thị là (C_2) . Để tìm hoành độ giao điểm của (C_1) và (C_2) , ta giải phương trình

$$\boxed{f(x) = g(x)}.$$

Giả sử phương trình trên có các nghiệm x_0, x_1, \dots . Khi đó, các giao điểm của (C_1) và (C_2) là $M_0(x_0; f(x_0)), M_1(x_1; f(x_1)), \dots$.

V. Hàm số lũy thừa, hàm số mũ và hàm số lôgarit

1. Lũy thừa

1. Với $a \neq 0$, thì $a^0 = 1$ và $a^{-n} = \frac{1}{a^n}$. Chú ý 0^0 và 0^{-n} không có nghĩa.

2. Với $a > 0$, $m \in \mathbb{Z}$, $n \in \mathbb{N}$ và $n \geq 2$ thì $a^{\frac{1}{n}} = \sqrt[n]{a}$ và $a^{\frac{m}{n}} = \sqrt[n]{a^m}$.

2. Một số tính chất của lũy thừa

Cho a, b là các số thực khác 0 và m, n là các số nguyên, ta có

$$\text{a) } a^m \cdot a^n = a^{m+n}; \quad \text{b) } \frac{a^m}{a^n} = a^{m-n}; \quad \text{c) } (a^m)^n = a^{m \cdot n};$$

$$\text{d) } (a \cdot b)^m = a^m \cdot b^m; \quad \text{e) } \left(\frac{a}{b}\right)^m = \frac{a^m}{b^m}.$$

Cho m, n là các số nguyên. Khi đó

1. Với $a > 1$ thì $a^m > a^n \Leftrightarrow m > n$;

2. Với $0 < a < 1$ thì $a^m > a^n \Leftrightarrow m < n$.

3. Một số tính chất của căn bậc n

Với $a \in \mathbb{R}$, $m, n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$ và $m \geq 2$, ta có

$$\begin{aligned} \bullet \sqrt[n]{a^{2n}} &= |a|; & \bullet \sqrt[n]{a^m} &= (\sqrt[n]{a})^m, \forall a > 0; \\ \bullet \sqrt[2n+1]{a^{2n+1}} &= a; & \bullet \sqrt[n]{\sqrt[m]{a}} &= \sqrt[nm]{a}, \forall a > 0. \end{aligned}$$

4. Lôgarit

Định nghĩa. Cho hai số dương a, b với $a \neq 1$. Số α thỏa mãn đẳng thức $a^\alpha = b$ được gọi là **lôgarit cơ số a của b** và kí hiệu là $\log_a b$.

$$\boxed{\log_a b = \alpha \Leftrightarrow a^\alpha = b}.$$

Tính chất. Cho hai số dương a, b với $a \neq 1$. Ta có các tính chất sau

1) $\log_a 1 = 0$; $\log_a a = 1$;

2) $a^{\log_a b} = b$ và $\log_a a^\alpha = \alpha$.

Lôgarit của một tích và lôgarit của một thương.

Cho ba số dương a, b_1, b_2 với $a \neq 1$, ta có

$$\log_a (b_1 \cdot b_2) = \log_a b_1 + \log_a b_2.$$

$$\log_a \frac{b_1}{b_2} = \log_a b_1 - \log_a b_2.$$

Lôgarit của một lũy thừa.

Cho hai số dương a, b với $a \neq 1$. Với mọi α , ta có $\log_a b^\alpha = \alpha \log_a b$.

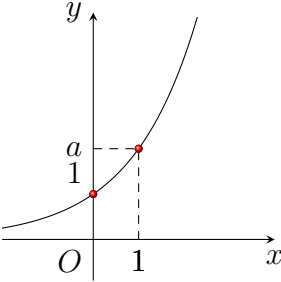
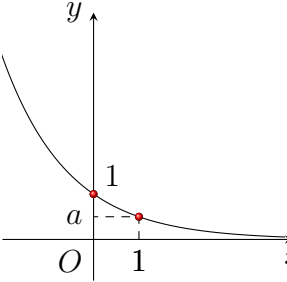
Đặc biệt $\log_a \sqrt[n]{b} = \frac{1}{n} \log_a b$.

Đổi cơ số. Cho ba số dương a, b, c với $a \neq 1$ và $c \neq 1$, ta có $\log_a b = \frac{\log_c b}{\log_c a}$.

Đặc biệt $\log_a b = \frac{1}{\log_b a}$ với $b \neq 1$ và $\log_{a^\alpha} b = \frac{1}{\alpha} \log_a b$ với $\alpha \neq 0$.

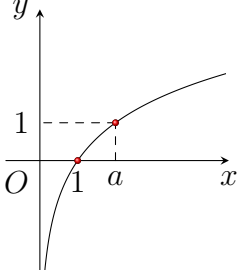
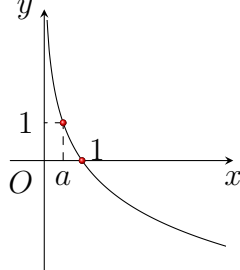
5. Hàm số mũ

$y = a^x$ ($a > 0, a \neq 0$) có tập xác định: \mathbb{R} và $y' = a^x \cdot \ln a$.

$y = a^x$ với $a > 1$	$y = a^x$ với $0 < a < 1$
$\lim_{x \rightarrow -\infty} y = 0, \lim_{x \rightarrow +\infty} y = +\infty$. Đường thẳng $y = 0$ (trục Ox) là tiệm cận ngang.	$\lim_{x \rightarrow -\infty} y = +\infty, \lim_{x \rightarrow +\infty} y = 0$. Đường thẳng $y = 0$ (trục Ox) là tiệm cận ngang.
	

6. Hàm số lôgarit

$y = \log_a x$ ($a > 0, a \neq 0$) có tập xác định: $(0; +\infty)$ và $y' = \frac{1}{x \ln a}$.

$y = \log_a x$ với $a > 1$	$y = \log_a x$ với $0 < a < 1$
$\lim_{x \rightarrow 0^+} y = -\infty, \lim_{x \rightarrow +\infty} y = +\infty$. Đường thẳng $x = 0$ (trục Oy) là tiệm cận đứng.	$\lim_{x \rightarrow 0^+} y = +\infty, \lim_{x \rightarrow +\infty} y = -\infty$. Đường thẳng $x = 0$ (trục Oy) là tiệm cận đứng.
	

7. Hàm số lũy thừa

Hàm số $y = x^\alpha$, với $\alpha \in \mathbb{R}$, được gọi là hàm số lũy thừa.

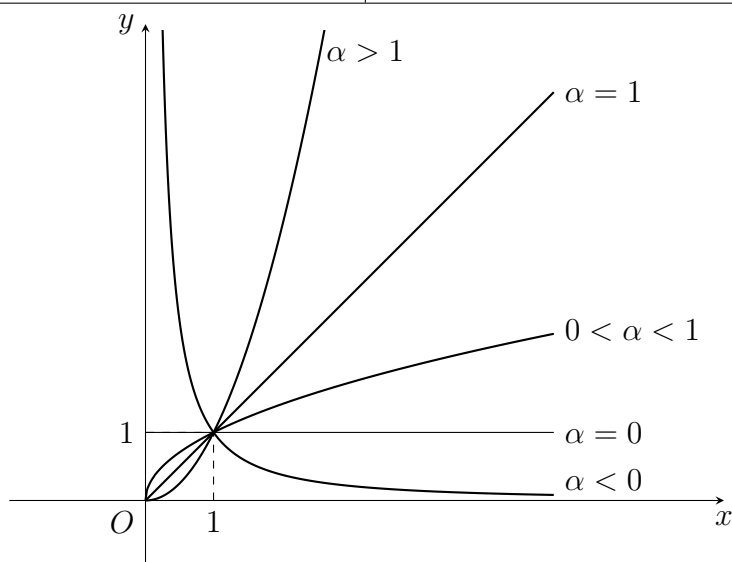
1. Tập xác định

- (a) Với α nguyên dương, $\mathcal{D} = \mathbb{R}$.
- (b) Với α nguyên âm hoặc bằng 0, $\mathcal{D} = \mathbb{R} \setminus \{0\}$.
- (c) Với α không nguyên, $\mathcal{D} = (0; +\infty)$.

2. Đạo hàm $(u^\alpha)' = \alpha u' \cdot u^{\alpha-1}$.

3. Xét $x > 0$, ta có

$y = x^\alpha, \alpha > 0.$	$y = x^\alpha, \alpha < 0.$																		
<p>1. Sự biến thiên</p> $y' = \alpha x^{\alpha-1} > 0, \forall x > 0.$ <p>Giới hạn đặc biệt:</p> $\lim_{x \rightarrow 0^+} x^\alpha = 0, \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} x^\alpha = +\infty.$ <p>Không có tiệm cận.</p> <p>2. Bảng biến thiên.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">x</td> <td style="padding: 5px;">0</td> <td style="padding: 5px;">$+\infty$</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">y'</td> <td colspan="2" style="text-align: center; padding: 5px;">+</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">y</td> <td style="padding: 5px;">0</td> <td style="padding: 5px;">$+\infty$</td> </tr> </table>	x	0	$+\infty$	y'	+		y	0	$+\infty$	<p>1. Sự biến thiên</p> $y' = \alpha x^{\alpha-1} < 0, \forall x > 0.$ <p>Giới hạn đặc biệt:</p> $\lim_{x \rightarrow 0^+} x^\alpha = +\infty, \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} x^\alpha = 0.$ <p>Đường thẳng $y = 0$ (trục Ox) là tiệm cận ngang của đồ thị, đường thẳng $x = 0$ (trục Oy) là tiệm cận đứng của đồ thị.</p> <p>2. Bảng biến thiên.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">x</td> <td style="padding: 5px;">0</td> <td style="padding: 5px;">$+\infty$</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">y'</td> <td colspan="2" style="text-align: center; padding: 5px;">-</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">y</td> <td style="padding: 5px;">$+\infty$</td> <td style="padding: 5px;">0</td> </tr> </table>	x	0	$+\infty$	y'	-		y	$+\infty$	0
x	0	$+\infty$																	
y'	+																		
y	0	$+\infty$																	
x	0	$+\infty$																	
y'	-																		
y	$+\infty$	0																	

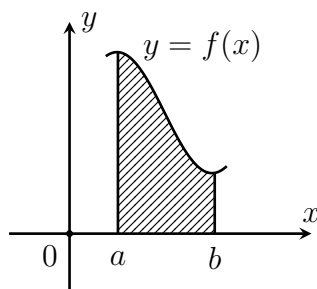
VI. Ứng dụng của tích phân

1. Ứng dụng tích phân để tính diện tích

Hình phẳng giới hạn bởi một đường cong và trục hoành

Diện tích S của hình phẳng giới hạn bởi đồ thị của hàm số $y = f(x)$ liên tục trên đoạn $[a, b]$, trục hoành và hai đường thẳng $x = a$, $x = b$ được tính theo công thức

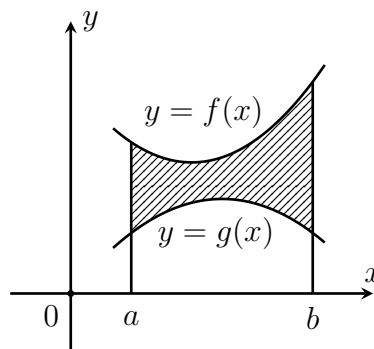
$$S = \int_a^b |f(x)| dx.$$

Hình phẳng giới hạn bởi hai đường cong

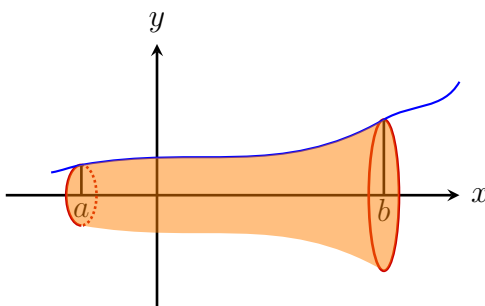
Cho hai hàm số $y = f(x)$ và $y = g(x)$ liên tục trên đoạn $[a; b]$. Gọi D là hình phẳng giới hạn bởi đồ thị hai hàm số đó và các đường thẳng $x = a$, $x = b$. Khi đó diện tích S của hình D là

$$S = \int_a^b |f(x) - g(x)| dx.$$

2. Ứng dụng tích phân để tính thể tích

Giả sử một hình thang cong giới hạn bởi đồ thị hàm số $y = f(x)$, trục Ox và hai đường thẳng $x = a$ và $x = b$ ($a < b$) quay xung quanh trục Ox tạo thành một khối tròn xoay có thể tích

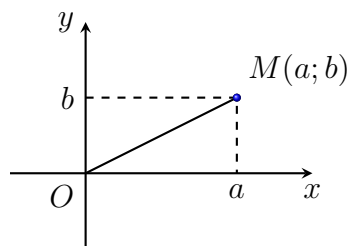
$$V = \pi \int_a^b f^2(x) dx.$$

VII. Số phức

Mỗi biểu thức dạng $a + bi$, trong đó $a, b \in \mathbb{R}$, $i^2 = -1$ được gọi là một **số phức**.

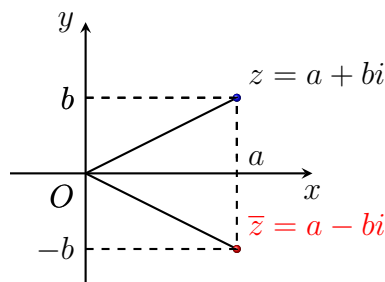
- Số phức $z = a + bi$ trong đó $a, b \in \mathbb{R}$ và $i^2 = -1$.
 - a : phần thực.
 - b : phần ảo.
- Tập hợp các số phức kí hiệu là \mathbb{C} .
- Số phức $0 + bi$ được gọi là số thuần ảo.
- Số i được gọi là đơn vị ảo.
- Hai số phức bằng nhau nếu phần thực và phần ảo của chúng tương ứng bằng nhau.

Điểm $M(a; b)$ trong một hệ tọa độ vuông góc của mặt phẳng được gọi là **điểm biểu diễn số phức** $z = a + bi$.

$$|z| = \sqrt{a^2 + b^2}.$$

Cho số phức $z = a + bi$. Ta gọi $a - bi$ là **số phức liên hợp** của z và kí hiệu là $\bar{z} = a - bi$. Trên mặt phẳng tọa độ, các điểm biểu diễn z và \bar{z} đối xứng với nhau qua trục hoành.

Nhận xét. $\bar{\bar{z}} = z$ và $|z| = |\bar{z}|$.

Chia số phức $a' + b'i$ cho số phức $a + bi$ khác 0 là tìm số phức z sao cho

$$a' + b'i = (a + bi)z.$$

Số phức z được gọi là **thương** trong phép chia $a' + b'i$ cho $a + bi$ và kí hiệu là

$$z = \frac{a' + b'i}{a + bi}.$$

Chú ý. $(a + bi)(a - bi) = a^2 - abi + abi - b^2i^2 = a^2 + b^2$.

Các căn bậc hai của số thực a âm là $\pm i\sqrt{|a|}$.

Cho phương trình $az^2 + bz + c = 0$ với $a, b, c \in \mathbb{R}$ và $a \neq 0$.

Xét biệt số $\Delta = b^2 - 4ac$.

- Khi $\Delta = 0$, phương trình có một nghiệm thực $z = -\frac{b}{2a}$.
- Khi $\Delta > 0$, phương trình có hai nghiệm thực là $z = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a}$ và $z = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a}$.
- Khi $\Delta < 0$, phương trình có hai nghiệm phức là

$$z = \frac{-b - i\sqrt{|\Delta|}}{2a} \text{ và } z = \frac{-b + i\sqrt{|\Delta|}}{2a}.$$

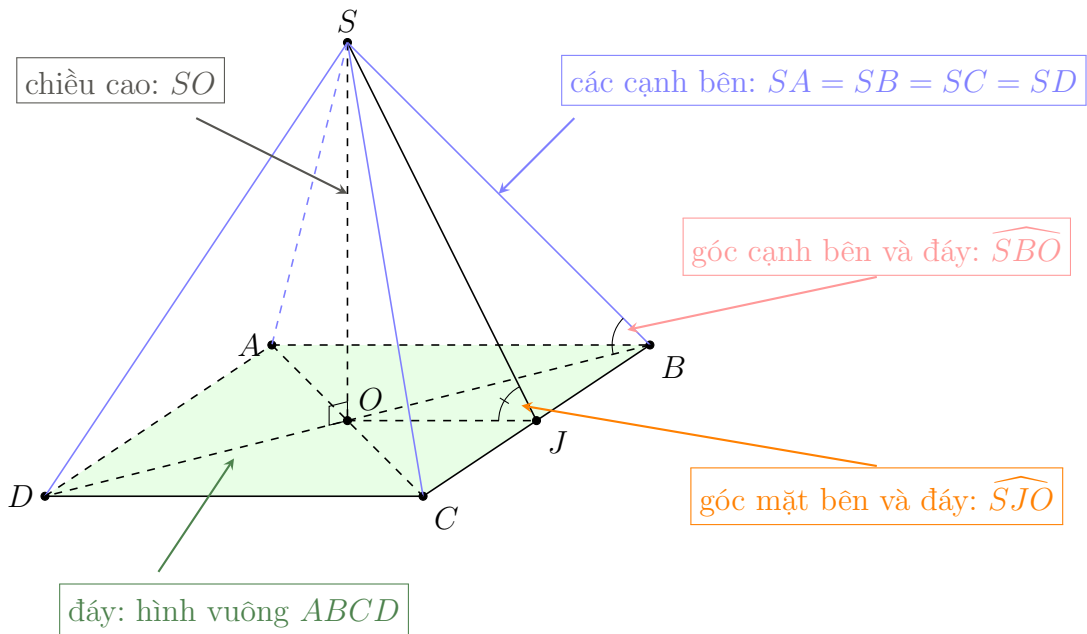
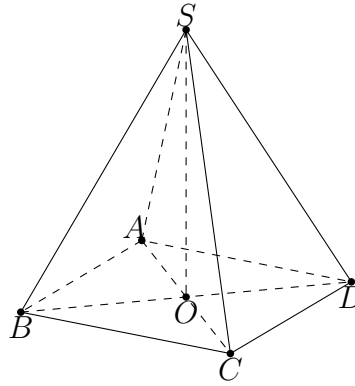
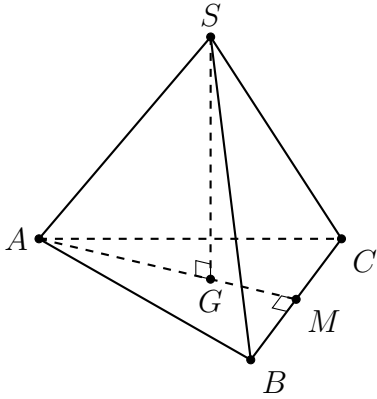
Cho z_1, z_2 là hai nghiệm của phương trình $az^2 + bz + c = 0$ với $a, b, c \in \mathbb{R}$ và $a \neq 0$. Khi đó

$$z_1 + z_2 = -\frac{b}{a} \text{ và } z_1 \cdot z_2 = \frac{c}{a}.$$

Phần II. HÌNH HỌC

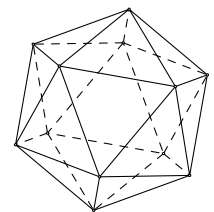
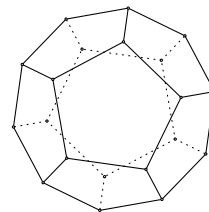
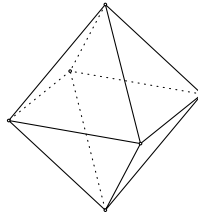
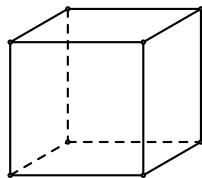
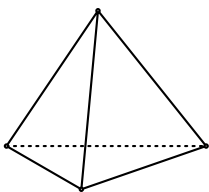
Kênh YouTube: Quoc Bao Le

VIII. Hình chóp đều

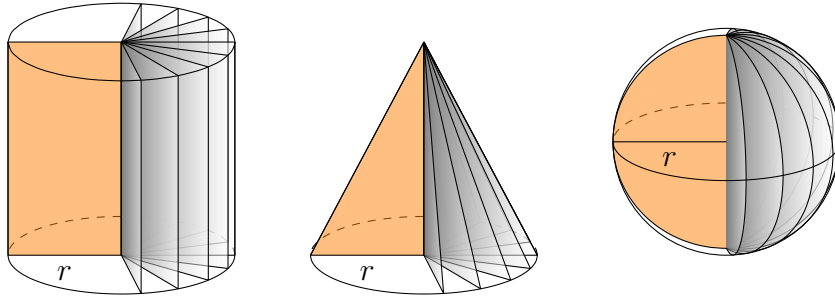
IX. Khối đa diện đều

Chỉ có năm khối đa diện đều. Đó là loại $\{3;3\}$, loại $\{4;3\}$, loại $\{3;4\}$, loại $\{5;3\}$ và loại $\{3;5\}$.

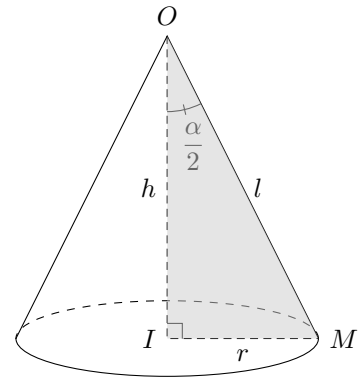
Loại	Tên gọi	Số mặt	Số đỉnh	Số cạnh
$\{3;3\}$	Tứ diện đều	4	4	6
$\{4;3\}$	Lập phương	6	8	12
$\{3;4\}$	Bát diện đều	8	6	12
$\{5;3\}$	Mười hai mặt đều	12	20	30
$\{3;5\}$	Hai mươi mặt đều	20	12	30

X. Khối nón, khối trụ và khối cầu

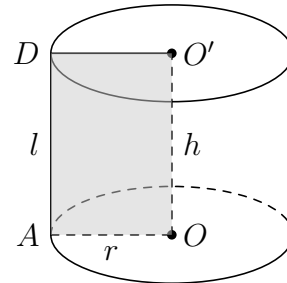
1. Khối nón

- 1) Góc ở đỉnh là α và $l^2 = h^2 + r^2$.
- 2) Chu vi đường tròn đáy là $C = \pi d$ với $d = 2r$.
Diện tích đáy là $S = \pi r^2$.
- 3) $S_{xq} = \pi r l$.
- 4) $S_{tp} = \pi r l + \pi r^2$.
- 5) $V = \frac{1}{3}Sh = \frac{1}{3}\pi r^2 h$.

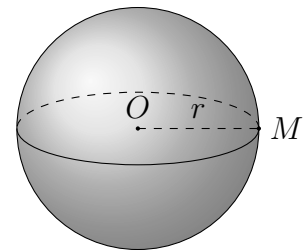
2. Khối trụ

- 1) $l = h$.
- 2) $S_{xq} = 2\pi r l$.
- 3) $S_{tp} = 2\pi r l + 2\pi r^2$.
- 4) $V = Sh = \pi r^2 h$.

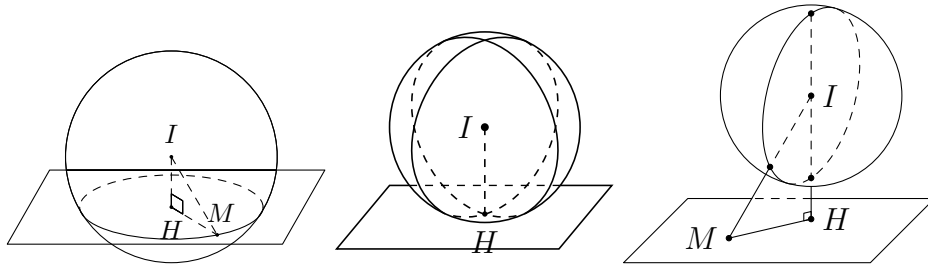
3. Khối cầu

- 1) Diện tích của mặt cầu có bán kính r là $S = 4\pi r^2$.
- 2) Thể tích của khối cầu có bán kính r là $V = \frac{4}{3}\pi r^3$.

Giao của mặt cầu và mặt phẳng

Gọi H là hình chiếu của I trên mặt phẳng (P) . Khi đó $h = IH = d(I, (P))$.

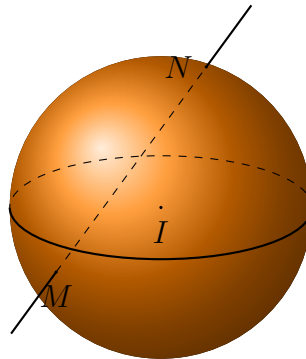

- 1) Với $h < r$, ta có $r' = HM = \sqrt{r^2 - h^2}$.
- 2) Với $h = r$, ta có mặt phẳng tiếp xúc với mặt cầu tại H .
Điểm H gọi là tiếp điểm của mặt cầu và mặt phẳng. Mặt phẳng đó gọi là mặt phẳng tiếp xúc hay tiếp diện của mặt cầu.
- 3) Với $h > r$, ta có mặt phẳng không có điểm chung với mặt cầu.

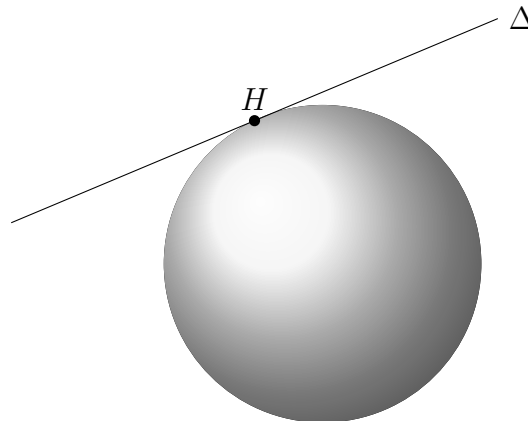
Giao của mặt cầu với đường thẳng

Cho mặt cầu $S(I; r)$ và đường thẳng Δ . Gọi H là hình chiếu của tâm I trên Δ và $h = IH = d(I, \Delta)$. Tương tự như trong trường hợp mặt cầu và mặt phẳng, ta có ba trường hợp sau

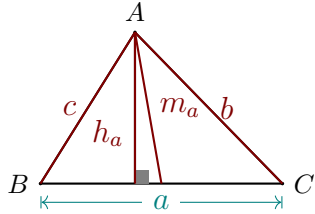
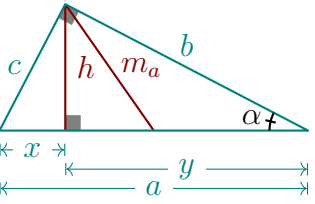
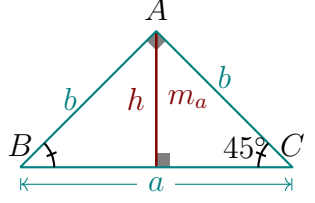
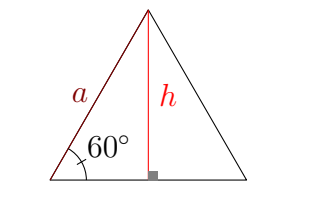
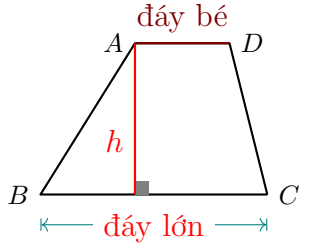
- 1) Với $h < r$, ta có Δ cắt mặt cầu tại hai điểm M, N phân biệt. Hai điểm đó chính là giao điểm của đường thẳng Δ với đường tròn giao tuyến của mặt cầu và mặt phẳng (I, Δ) .

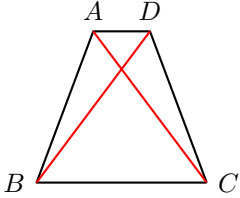
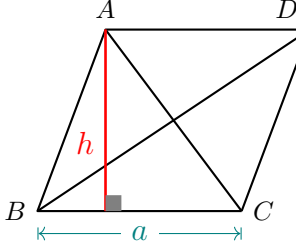
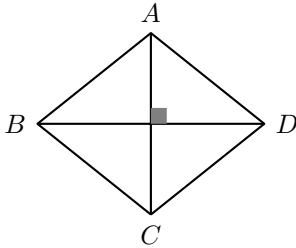
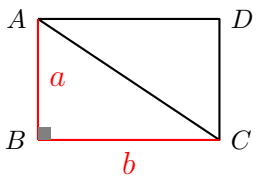
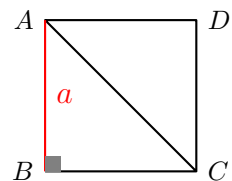
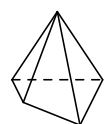
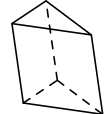
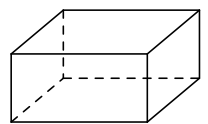
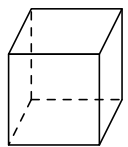
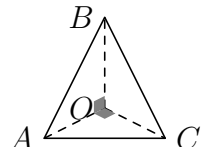

- 2) Với $h = r$, ta có điểm H thuộc mặt cầu $S(I; r)$ và H là điểm chung duy nhất của mặt cầu và Δ . Khi đó ta nói Δ tiếp xúc với mặt cầu tại H . Điểm H gọi là điểm tiếp xúc (hoặc tiếp điểm) của Δ và mặt cầu. Đường thẳng Δ gọi là tiếp tuyến của mặt cầu.

- 3) Với $h > r$, ta có Δ không cắt mặt cầu $S(I; r)$.

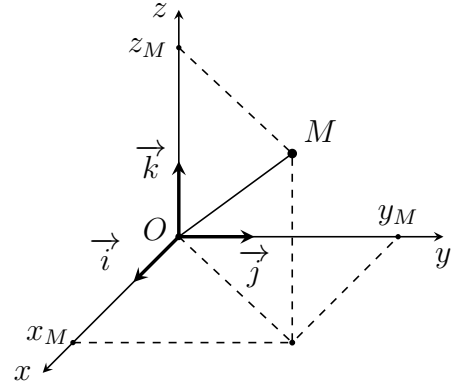
Công thức	Hình minh họa
<p style="text-align: center;">1. Tam giác thường</p> <ul style="list-style-type: none"> • $S_{\triangle ABC} = \frac{1}{2}ah_a = \frac{1}{2}bc \sin \widehat{BAC} = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}$ $= pr = \frac{abc}{4R}$. • $a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cdot \cos \widehat{BAC}$. • $\frac{a}{\sin A} = \frac{b}{\sin B} = \frac{c}{\sin C} = 2R$. • $m_a^2 = \frac{b^2 + c^2}{2} - \frac{a^2}{4}$ với $p = \frac{a+b+c}{2}$, r là bán kính đường tròn nội tiếp $\triangle ABC$ và R là bán kính đường tròn ngoại tiếp $\triangle ABC$. 	
<p style="text-align: center;">2. Tam giác vuông</p> <ul style="list-style-type: none"> • $S_{\triangle ABC} = \frac{1}{2}bc$. • $a = \sqrt{b^2 + c^2}$; $b = \sqrt{a^2 - c^2}$; $m_a = \frac{a}{2}$. • $h^2 = xy$; $c^2 = ax$. • $ah = bc$; $\frac{1}{h^2} = \frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2}$. • $\sin \alpha = \frac{c}{a}$; $\cos \alpha = \frac{b}{a}$; $\tan \alpha = \frac{c}{b}$. 	
<p style="text-align: center;">3. Tam giác vuông cân</p> <ul style="list-style-type: none"> • $a = b\sqrt{2}$; $b = \frac{a}{\sqrt{2}}$. • $h = m_a$ (vì tam giác ABC cân tại A). 	
<p style="text-align: center;">4. Tam giác đều</p> <ul style="list-style-type: none"> • $S_{\triangle ABC} = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$. • $h = \frac{a\sqrt{3}}{2}$. 	
<p style="text-align: center;">5. Hình thang</p> $S_{ABCD} = \frac{(\text{đáy bé} + \text{đáy lớn}) \cdot h}{2}$	

<p style="text-align: center;">6. Hình thang cân</p> <p>Hai cạnh bên bằng nhau, hai đường chéo bằng nhau, hai cạnh đáy song song với nhau, hai góc kề một đáy bằng nhau.</p>	
<p style="text-align: center;">7. Hình bình hành</p> $S_{ABCD} = ah.$ <p>Các cạnh đối bằng nhau, các góc đối bằng nhau, hai đường chéo cắt nhau tại trung điểm của mỗi đường, các cạnh đối song song với nhau.</p>	
<p style="text-align: center;">8. Hình thoi</p> $S = \frac{\text{tích hai đường chéo}}{2}.$ <p>Bốn cạnh bằng nhau, hai đường chéo vuông góc với nhau, các cạnh đối song song với nhau, các góc đối bằng nhau.</p>	
<p style="text-align: center;">9. Hình chữ nhật</p> <ul style="list-style-type: none"> • $S_{ABCD} = ab.$ • $AC = \sqrt{a^2 + b^2}.$ 	
<p style="text-align: center;">10. Hình vuông</p> <ul style="list-style-type: none"> • $S_{ABCD} = a^2.$ • $AC = a\sqrt{2}.$ 	
<p style="text-align: center;">11. Thể tích khối chóp</p> $V = \frac{1}{3}Sh.$	
<p style="text-align: center;">12. Thể tích khối lăng trụ</p> $V = Sh.$	
<p style="text-align: center;">13. Thể tích khối hộp chữ nhật có ba kích thước a, b, c</p> $V = abc.$	
<p style="text-align: center;">14. Thể tích khối lập phương cạnh a</p> $V = a^3.$	
<p style="text-align: center;">15. Thể tích khối chóp có OA, OB, OC đôi một vuông góc</p> $V = \frac{OA \cdot OB \cdot OC}{6}.$	

XI. Không gian $Oxyz$

1. Hệ toạ độ

- Trục hoành Ox , trục tung Oy , trục cao Oz với các vectơ đơn vị lần lượt là \vec{i} , \vec{j} , \vec{k} thoả mãn $|\vec{i}| = |\vec{j}| = |\vec{k}| = 1$ và $\vec{i} \cdot \vec{j} = \vec{j} \cdot \vec{k} = \vec{k} \cdot \vec{i} = 0$.
- Toạ độ: $\vec{i} = (1; 0; 0)$, $\vec{j} = (0; 1; 0)$, $\vec{k} = (0; 0; 1)$.

2. Toạ độ của điểm

$$\bullet M(x_M; y_M; z_M) \Leftrightarrow \overrightarrow{OM} = x_M \cdot \vec{i} + y_M \cdot \vec{j} + z_M \cdot \vec{k}.$$

- $M(x_M; 0; 0) \in Ox$.
- $M(0; y_M; 0) \in Oy$.
- $M(0; 0; z_M) \in Oz$.
- $M(x_M; y_M; 0) \in (Oxy)$.
- $M(0; y_M; z_M) \in (Oyz)$.
- $M(x_M; 0; z_M) \in (Ozx)$.
- Trung điểm I của đoạn thẳng AB
- Trọng tâm G của tam giác ABC
- $ABCD$ là hình bình hành

$$\begin{cases} x_I = \frac{x_A + x_B}{2} \\ y_I = \frac{y_A + y_B}{2} \\ z_I = \frac{z_A + z_B}{2} \end{cases}.$$

$$\begin{cases} x_G = \frac{x_A + x_B + x_C}{3} \\ y_G = \frac{y_A + y_B + y_C}{3} \\ z_G = \frac{z_A + z_B + z_C}{3} \end{cases}.$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x_A + x_C = x_B + x_D \\ y_A + y_C = y_B + y_D \\ z_A + z_C = z_B + z_D \end{cases}.$$

3. Toạ độ của vectơ

$$\bullet \vec{v} = a \cdot \vec{i} + b \cdot \vec{j} + c \cdot \vec{k} \Leftrightarrow \vec{v} = (a; b; c).$$

$$\bullet \overrightarrow{AB} = (x_B - x_A; y_B - y_A; z_B - z_A).$$

- Cho hai vectơ $\vec{a} = (a_1; a_2; a_3)$, $\vec{b} = (b_1; b_2; b_3)$ và số $k \in \mathbb{R}$. Khi đó

$$+ \begin{cases} \vec{a} \pm \vec{b} = (a_1 \pm b_1; a_2 \pm b_2; a_3 \pm b_3) \\ k \cdot \vec{a} = (k \cdot a_1; k \cdot a_2; k \cdot a_3) \end{cases}.$$

$$+ \vec{a} = \vec{b} \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = b_1 \\ a_2 = b_2 \\ a_3 = b_3 \end{cases}.$$

$$+ \text{Cho } \vec{b} \neq \vec{0}. \text{ Khi đó } \vec{a} \text{ cùng phương với } \vec{b} \Leftrightarrow \text{tồn tại số thực } t \text{ sao cho } \vec{a} = t\vec{b}.$$

$$+ \text{Đặc biệt: Với } b_1 b_2 b_3 \neq 0 \text{ thì } \vec{a} \text{ cùng phương với } \vec{b} \Leftrightarrow \frac{a_1}{b_1} = \frac{a_2}{b_2} = \frac{a_3}{b_3}.$$

- * Lưu ý: Cho ba điểm phân biệt A, B, C . Khi đó ba điểm A, B, C thẳng hàng $\Leftrightarrow \overrightarrow{AB}$ và \overrightarrow{BC} cùng phương \Leftrightarrow tồn tại số thực k sao cho $\overrightarrow{AB} = k \cdot \overrightarrow{BC}$.

4. Tích vô hướng của hai vectơ (kết quả là một số)

$$\text{Với } \vec{a} \neq \vec{0} \text{ và } \vec{b} \neq \vec{0}. \text{ Ta có } \vec{a} \cdot \vec{b} = |\vec{a}| \cdot |\vec{b}| \cdot \cos(\vec{a}, \vec{b}).$$

$$\bullet \cos(\vec{a}, \vec{b}) = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{|\vec{a}| \cdot |\vec{b}|}; \quad \bullet \vec{a} \perp \vec{b} \Leftrightarrow \vec{a} \cdot \vec{b} = 0.$$

Với $\vec{a} = (a_1; a_2; a_3)$ và $\vec{b} = (b_1; b_2; b_3)$ thì $\vec{a} \cdot \vec{b} = a_1b_1 + a_2b_2 + a_3b_3$.

$$\bullet \vec{a}^2 = |\vec{a}|^2 \text{ và } |\vec{a}| = \sqrt{a_1^2 + a_2^2 + a_3^2}; \quad \bullet AB = \sqrt{(x_B - x_A)^2 + (y_B - y_A)^2 + (z_B - z_A)^2}.$$

5. Tích có hướng của hai vectơ (kết quả là một vectơ)

$$[\vec{a}, \vec{b}] = \left(\begin{vmatrix} a_2 & a_3 \\ b_2 & b_3 \end{vmatrix}; \begin{vmatrix} a_3 & a_1 \\ b_3 & b_1 \end{vmatrix}; \begin{vmatrix} a_1 & a_2 \\ b_1 & b_2 \end{vmatrix} \right) = (a_2b_3 - b_2a_3; a_3b_1 - b_3a_1; a_1b_2 - b_1a_2).$$

6. Phương trình mặt cầu

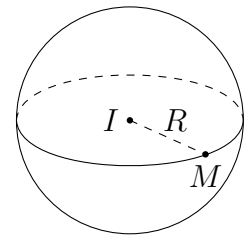
- Mặt cầu (S) tâm $I(a; b; c)$, bán kính R có phương trình

$$(x - a)^2 + (y - b)^2 + (z - c)^2 = R^2.$$

- Với điều kiện $a^2 + b^2 + c^2 - d > 0$, phương trình dưới đây

$$x^2 + y^2 + z^2 - 2ax - 2by - 2cz + d = 0$$

là phương trình của mặt cầu tâm $I(a; b; c)$, bán kính $R = \sqrt{a^2 + b^2 + c^2 - d}$.

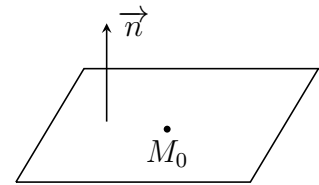
7. Phương trình mặt phẳng

- Mặt phẳng (P) đi qua điểm $M_0(x_0; y_0; z_0)$ và có vectơ pháp tuyến

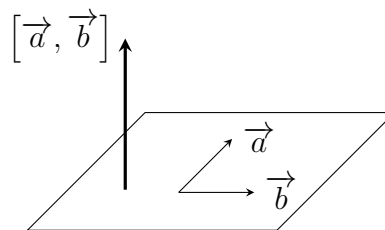
tuyến $\vec{n} = (A; B; C)$ thì (P) có phương trình

$$A(x - x_0) + B(y - y_0) + C(z - z_0) = 0$$

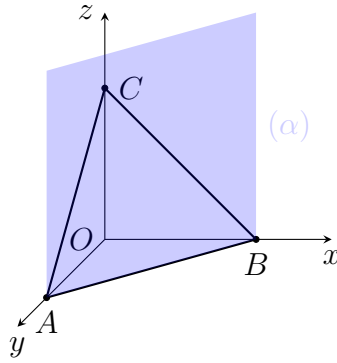
$$\text{hay } Ax + By + Cz = Ax_0 + By_0 + Cz_0.$$

- Nếu (P) có phương trình $Ax + By + Cz + D = 0$ thì (P) có vectơ pháp tuyến $\vec{n}_P = (A; B; C)$.
- Nếu \vec{a} và \vec{b} không cùng phương đồng thời có giá song song hoặc chứa trong mặt phẳng (P) thì $[\vec{a}, \vec{b}]$ là một vectơ pháp tuyến của mặt phẳng (P).

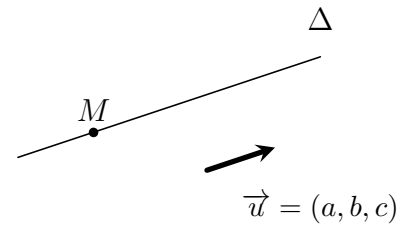
- Nếu (P) \parallel (Q) và (Q): $ax + by + cz + d = 0$ thì (P): $ax + by + cz + d' = 0$ ($d' \neq d$).
- Nếu (P) đi qua $A(a; 0; 0)$, $B(0; b; 0)$, $C(0; 0; c)$ với $abc \neq 0$ thì (P): $\frac{x}{a} + \frac{y}{b} + \frac{z}{c} = 1$.

XII. Phương trình đường thẳng

- Đường thẳng Δ đi qua điểm $M_0(x_0; y_0; z_0)$ và có vectơ chỉ phương $\vec{u} = (a; b; c)$ thì Δ có phương trình tham số là

$$\begin{cases} x = x_0 + at \\ y = y_0 + bt \\ z = z_0 + ct \end{cases}$$

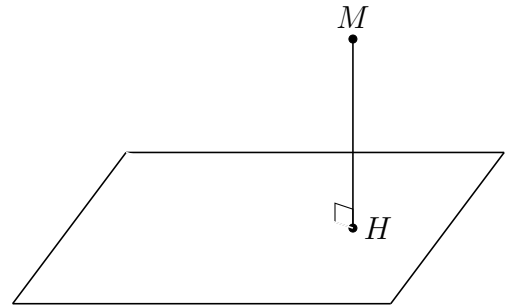
- Nếu $abc \neq 0$ thì phương trình của Δ dưới dạng *chính tắc* là $\frac{x - x_0}{a} = \frac{y - y_0}{b} = \frac{z - z_0}{c}$.

1. Khoảng cách từ một điểm đến một mặt phẳng

Trong không gian $Oxyz$, khoảng cách từ điểm $M(x_0; y_0; z_0)$ đến mặt phẳng $(\alpha): Ax + By + Cz + D = 0$ là

$$d(M, (\alpha)) = \frac{|Ax_0 + By_0 + Cz_0 + D|}{\sqrt{A^2 + B^2 + C^2}}$$

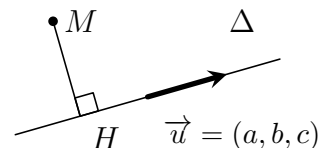
Chú ý. $H(x_0 + At; y_0 + Bt; z_0 + Ct)$
với $t = -\frac{Ax_0 + By_0 + Cz_0 + D}{A^2 + B^2 + C^2}$.

2. Khoảng cách từ một điểm đến một đường thẳng

Cho điểm $M(x_M; y_M; z_M)$ và đường thẳng $\Delta: \begin{cases} x = x_0 + at \\ y = y_0 + bt \\ z = z_0 + ct \end{cases}$

$$d(M, \Delta) = MH$$

với $H(x_0 + at; y_0 + bt; z_0 + ct)$ và $t = \frac{a(x_M - x_0) + b(y_M - y_0) + c(z_M - z_0)}{a^2 + b^2 + c^2}$.

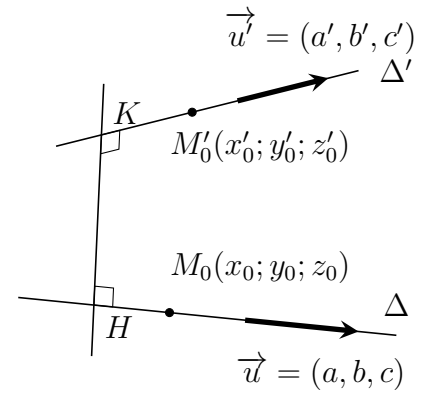
3. Khoảng cách giữa hai đường thẳng chéo nhau

Trong không gian $Oxyz$ cho hai đường thẳng chéo nhau:

- Δ có vectơ chỉ phương $\vec{u} = (a; b; c)$ và đi qua điểm $M_0(x_0; y_0; z_0)$.
- Δ' có vectơ chỉ phương $\vec{u}' = (a'; b'; c')$ và đi qua điểm $M'_0(x'_0; y'_0; z'_0)$.

Khoảng cách giữa Δ_1 và Δ_2 được tính bởi công thức

$$d(\Delta; \Delta') = \frac{\left| \left[\vec{u}, \vec{u}' \right] \cdot \overrightarrow{M_0 M'_0} \right|}{\left| \left[\vec{u}, \vec{u}' \right] \right|}.$$

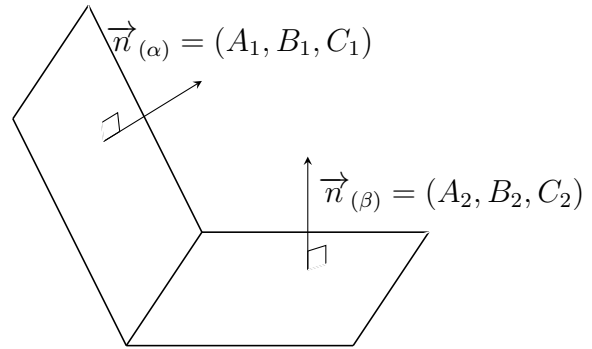

4. Góc giữa hai mặt phẳng

Trong không gian $Oxyz$, cho hai mặt phẳng $(\alpha) : A_1x + B_1y + C_1z + D_1 = 0$ và $(\beta) : A_2x + B_2y + C_2z + D_2 = 0$ cắt nhau.

Gọi φ là góc giữa hai mặt phẳng (α) và (β) . Ta có

$$\cos \varphi = \frac{|A_1A_2 + B_1B_2 + C_1C_2|}{\sqrt{A_1^2 + B_1^2 + C_1^2} \cdot \sqrt{A_2^2 + B_2^2 + C_2^2}}.$$

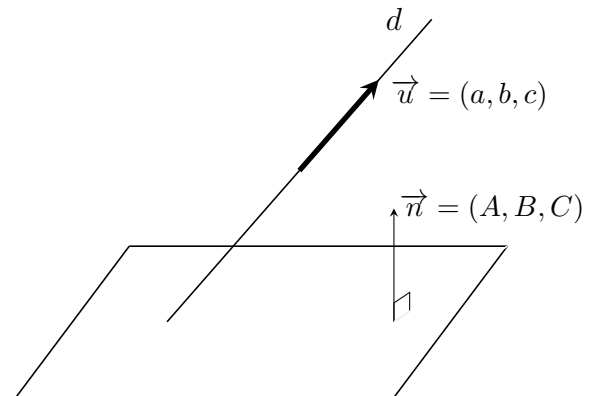

5. Góc giữa đường thẳng và mặt phẳng

Trong không gian $Oxyz$, cho đường thẳng Δ đi qua điểm $M_0(x_0; y_0; z_0)$, có vectơ chỉ phương $\vec{u} = (a; b; c)$ và mặt phẳng $(\alpha) : Ax + By + Cz + D = 0$.

Gọi φ là góc giữa đường thẳng Δ và mặt phẳng (α) . Ta có

$$\sin \varphi = \frac{|Aa + Bb + Cc|}{\sqrt{A^2 + B^2 + C^2} \cdot \sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}.$$

6. Góc giữa hai đường thẳng

Trong không gian $Oxyz$, cho hai đường thẳng

- Δ_1 có vectơ chỉ phương $\vec{u}_1 = (a_1; b_1; c_1)$.
- Δ_2 có vectơ chỉ phương $\vec{u}_2 = (a_2; b_2; c_2)$.

Gọi φ là góc giữa hai đường thẳng Δ_1 và Δ_2 . Ta có

$$\cos \varphi = \frac{|a_1 a_2 + b_1 b_2 + c_1 c_2|}{\sqrt{a_1^2 + b_1^2 + c_1^2} \cdot \sqrt{a_2^2 + b_2^2 + c_2^2}}.$$

